

شرکت سهامی نمایشگاه های بین المللی
جمهوری اسلامی ایران

دستورالعمل بهداشت ، ایمنی ، محیط زیست و انرژی (HSEE)

شماره :
تاریخ :
پیوست :

- **مرجع تصویب:** هیأت مدیره شرکت سهامی نمایشگاه های بین المللی جمهوری اسلامی ایران
- **دامنه شمول:** کلیه سالن ها و محوطه ها، ساختمان های اداری و عملیاتی، انبارها، پارکینگ ها، مسیرهای تردد، مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی (رستوران ها، فست فودها، بوفه ها، کافه ها)، آبدارخانه ها، غرفه ها، رویدادها، پیمانکاران و غرفه سازان، بهره برداران خدماتی، پرسنل شرکت، مشارکت کنندگان و بازدید کنندگان.

۱. مقدمه و اهداف

۱-۱ مقدمه

اداره HSEE (بهداشت ، ایمنی ، محیط زیست و انرژی) نمایشگاه بین المللی، با هدف ارتقای سطح ایمنی، سلامت کارکنان و حفاظت از محیط زیست، اقدام به تدوین این دستورالعمل کرده است. با توجه به پیچیدگی فعالیت های نمایشگاهی، تنوع پیمانکاران، تجهیزات و مخاطرات محیط کار، ضرورت وجود یک **چارچوب سیستماتیک و جامع** برای مدیریت HSEE، اجتناب ناپذیر است. این دستورالعمل مرجع اصلی برای همه کارکنان، پیمانکاران و مدیریت های برگزاری نمایشگاه بوده و به عنوان راهنمایی برای پیشگیری از حوادث، کاهش ریسک ها و واکنش مؤثر در شرایط اضطراری عمل می کند.

۲-۱۱ اهداف کلان

اهداف اصلی تدوین این دستورالعمل عبارتند از:

۱. **پیشگیری از حوادث و آسیب های کارکنان و پیمانکاران.**
۲. **حفاظت از نیروی انسانی و تضمین سلامت جسمی و روانی کارکنان، بازدید کنندگان و نیروهای پیمانکاران.**
۳. **ایجاد سازو کار بهداشت و ایمنی محیط کار** شامل کارگاه ها و عملیات اجرایی در سالن ها، محوطه ها و تجهیزات نمایشگاهی و کلیه مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و آبدارخانه ها.
۴. **صیانت از محیط زیست** از طریق ایجاد چارچوبی منسجم برای کاهش و کنترل اثرات زیست محیطی فعالیت های نمایشگاهی از طریق استقرار الزامات مدیریت پسماند و پیشگیری از آلودگی های محیطی در کلیه مراحل اجرایی.
۵. **بهینه سازی مصرف انرژی** از طریق ایجاد چارچوب مدیریتی برای کنترل و بهینه سازی مصرف انرژی در فعالیت های نمایشگاهی با تمرکز بر کاهش مصارف غیر ضروری و استفاده ایمن و بهینه از تجهیزات توسط پیمانکاران و بهره برداران.
۶. **ایجاد یک فرهنگ سازمانی مبتنی بر ایمنی، سلامت و حفاظت از محیط زیست** در کلیه سطوح سازمان و پیمانکاران مرتبط.

شرکت سهامی نمایشگاه های بین المللی
جمهوری اسلامی ایران

دستورالعمل بهداشت ، ایمنی ، محیط زیست و انرژی (HSEE)

شماره :
تاریخ :
پیوست :

۲. دامنه کاربرد

این دستورالعمل برای کلیه فعالیت ها، فضاها و عوامل انسانی مرتبط با نمایشگاه های بین المللی و پیمانکاران آنها تدوین شده و شامل موارد زیر است:

۱. سالن ها و محوطه های نمایشگاهی

- تمامی سالن های سرپوشیده و باز، فضاهای عمومی و خدماتی، محوطه های تردد بازدیدکنندگان، راهروها، انبارها، کارگاه ها و فضاهای پشتیبانی نمایشگاه.

۲. پیمانکاران

کلیه پیمانکاران اصلی و فرعی که با نمایشگاه قرارداد دارند، شامل:

- پیمانکاران فنی و مهندسی: برق، مکانیک، تأسیسات، ماشین آلات و تجهیزات.
- پیمانکاران IT و فناوری اطلاعات: شبکه، سرورها، تجهیزات کامپیوتری و سیستم های نرم افزاری.
- پیمانکاران خدمات غذایی و رستوران ها: شامل تهیه، نگهداری و توزیع مواد غذایی و خدمات پذیرایی.
- پیمانکاران حمل و نقل و باربری: جابجایی کالا، تجهیزات و بارهای نمایشگاهی.
- پیمانکاران نظافتی و فضای سبز: نگهداری محیط، تمیزی سالن ها و محوطه ها، مراقبت از فضای سبز.
- سایر پیمانکاران مرتبط با ارائه خدمات نمایشگاهی: امنیت، پشتیبانی، تجهیزات جانبی و ...

۳. نظارت عالی اداره HSEE بر فعالیت ها

- اداره HSEE مسئول نظارت جامع و هماهنگی بر تمام فعالیت های کارکنان، پیمانکاران و مجریان برگزاری نمایشگاه است.
- این نظارت شامل کلیه مراحل اجرای قرارداد از تحویل سالن ها و آماده سازی سالن های نمایشگاهی برای شروع غرفه سازی، اجرای عملیات نمایشگاهی، نظارت بر ایمنی و سلامت کارکنان و محیط، تا برچیدن غرفه ها و آماده سازی سالن برای نمایشگاه بعدی می شود.
- اداره HSEE همچنین ناظر بر رعایت تمامی الزامات ایمنی، بهداشت حرفه ای، محیط زیست و بهینه سازی مصرف انرژی در فعالیت پیمانکاران و مجریان برگزاری نمایشگاه است.

۴. شمول زمان و شرایط اجرا

- این دستورالعمل شامل تمامی مراحل فعالیت های نمایشگاهی و پیمانکاران، از پیش نمایش و آماده سازی سالن ها تا پایان فرآیند برچیدن و بازسازی محیط، حتی در شرایط اضطراری و بحران.

شرکت سهامی نمایشگاه های بین المللی
جمهوری اسلامی ایران

دستورالعمل بهداشت ، ایمنی ، محیط زیست و انرژی (HSEE)

شماره :
تاریخ :
پیوست :

توضیح تکمیلی :

تمام کارکنان، پیمانکاران و مجریان ملزم به رعایت الزامات HSEE مندرج در این دستورالعمل می باشند و اداره HSEE مسئول نظارت عالیه، کنترل عملکرد و هماهنگی اجرای کامل آن است.

۴- اشخاص های کلیدی عملکرد (نمونه)

- نرخ فراوانی حادثه ثبت شده (TRIR) و شبه حادثه.
- درصد تکمیل بازرسی ها و ممیزی های دوره ای.
- درصد انطباق مراکز غذایی با الزامات بهداشتی و نتایج نمونه برداری/بازرسی.
- نرخ تفکیک پسماند و کاهش مصرف انرژی (kWh/m^2) در سالن ها.

۵- بازنگری و به روز رسانی

این سند حداقل سالی یک بار یا پس از وقوع حادثه مهم/تغییر عمده در فرآیندها بازنگری می شود. اداره HSEE مسئول پیشنهاد اصلاحات و ارائه گزارش عملکرد به هیأت مدیره است.

۳. تعاریف و اصطلاحات کلیدی

در این دستورالعمل، اصطلاحات زیر به کار رفته و دارای معنای مشخص و کاربردی هستند:

۱. حادثه (Accident)

- هر رویدادی که منجر به جرح، بیماری، آسیب به نیروی انسانی یا خسارت به تجهیزات و محیط زیست شود.

۲. شبه حادثه (Near Miss / Incident)

- رویدادی که می تواند منجر به حادثه شود اما خوشبختانه آسیبی رخ نداده است. ثبت و بررسی آن برای پیشگیری از حوادث آینده الزامی است.

۳. پرمیت / Permit (مجوز کار ایمن)

- مجوز کتبی برای انجام فعالیت های پرخطر (کار گرم، ارتفاع، برق، فضای بسته و ...) که پیش از اجرا توسط اداره HSEE بررسی و تأیید می شود.

۴. پیمانکار (Contractor)

- فرد یا شرکت حقیقی/حقوقی که با نمایشگاه قرارداد رسمی دارد و مسئول اجرای بخشی از فعالیت های نمایشگاه است.

شرکت سهامی نمایشگاه های بین المللی
جمهوری اسلامی ایران

دستورالعمل بهداشت ، ایمنی ، محیط زیست و انرژی (HSEE)

شماره :
تاریخ :
پیوست :

۵. مجری نمایشگاه (Exhibition Operator / Organizer)

- شرکت یا فردی که مسئولیت برگزاری نمایشگاه، تجهیز سالن ها، هماهنگی پیمانکاران و تحویل نهایی سالن ها را بر عهده دارد.

۶. کارفرما (Employer / Client)

- نمایشگاه بین المللی به عنوان صاحب کار و ناظر اصلی اجرای فعالیت ها و قراردادهای.

۷. اداره (HSEE Unit) HSEE

- اداره بهداشت ، ایمنی ، محیط زیست و انرژی نمایشگاه که مسئول نظارت، ممیزی و کنترل اجرای الزامات HSEE است.

۸. HSEE PLAN

- برنامه عملیاتی اداره HSEE شامل الزامات بهداشت ، ایمنی ، محیط زیست و انرژی ، اقدامات پیشگیرانه، دستورالعمل ها و مسئولیت ها.

۹. شاخص های عملکرد (HSEE KPI) HSEE

- معیارهای کمی و کیفی برای پایش اثربخشی و رعایت الزامات HSEE در فعالیت ها و پیمانکاران.

۱۰. خطر (Hazard)

- هر عامل فیزیکی، شیمیایی، زیستی یا رفتاری که ممکن است منجر به آسیب، بیماری یا خسارت شود.

۱۱. ریسک (Risk)

- احتمال وقوع حادثه و شدت پیامدهای آن ناشی از وجود خطر.

۱۲. اقدامات اصلاحی و پیشگیرانه (CAPA – Corrective and Preventive Actions)

- اقدامات تعیین شده برای اصلاح خطاها، حذف عوامل مخاطره آمیز و پیشگیری از تکرار حوادث.

۱۳. واحد اورژانس و آتش نشانی نمایشگاه

- تیم های تخصصی مستقر در نمایشگاه که مسئول واکنش سریع به حوادث، امداد و نجات و مهار آتش هستند و تحت هماهنگی اداره HSEE عمل می کنند.

۴. مسئولیت ها و اختیارات

در این دستورالعمل، مسئولیت ها و اختیارات هر یک از واحدها و عوامل مرتبط با HSEE به شرح زیر تعریف می شوند:

۴-۱. مسئولیت ها و نقش ها

- به منظور استقرار نظام جامع بهداشت ، ایمنی ، محیط زیست و انرژی (HSEE) در شرکت سهامی نمایشگاه های بین المللی جمهوری اسلامی ایران، مسئولیت ها و نقش های ذی نفعان مختلف به شرح زیر تعیین می گردد:

شرکت سهامی نمایشگاه های بین المللی
جمهوری اسلامی ایران

دستورالعمل بهداشت ، ایمنی ، محیط زیست و انرژی (HSEE)

شماره :
تاریخ :
پیوست :

۴-۲. مدیرعامل و هیئت مدیره

- تصویب خط مشی ها، سیاست ها و اهداف کلان HSEE.
- تخصیص منابع مالی، انسانی و تجهیزاتی لازم برای اجرای الزامات.
- پایش و ارزیابی عملکرد اداره HSEE در سطح کلان سازمان.

۴-۳. رئیس اداره HSEE

- برنامه ریزی، سازماندهی و هدایت کلیه فعالیت های مرتبط با HSEE.
- تدوین دستورالعمل ها، آیین نامه ها و الزامات اجرایی HSEE.
- نظارت عالیه بر حسن اجرای الزامات توسط کلیه واحدها و پیمانکاران.
- ارائه گزارش های دوره ای و ویژه به مدیریت ارشد سازمان.

۴-۵. کارشناسان HSEE

- پایش و بازرسی میدانی از کلیه فعالیت ها، سالن ها، فضاهای عمومی و کارگاه ها.
- ارزیابی ریسک های ایمنی، بهداشتی، زیست محیطی و انرژی.
- آموزش کارکنان و پیمانکاران در حوزه HSEE.
- تهیه گزارش های بازرسی، پیشنهادهای اصلاحی و پیگیری اجرای آنها.

۴-۶. مدیران واحدهای داخلی (فنی و مهندسی، IT، خدمات و پشتیبانی، روابط عمومی و ...)

- رعایت الزامات HSEE در کلیه فعالیت ها و قراردادهای واحد مربوطه.
- همکاری با اداره HSEE در اجرای بازرسی ها و اقدامات اصلاحی.
- مسئولیت مستقیم در قبال تخلفات HSEE در حوزه واحد تحت مدیریت.

۴-۷. پیمانکاران دارای قراردادهای سالانه (غرفه سازی، فنی و مهندسی، IT، حمل و نقل و باربری، رستوران ها و خدمات غذایی، نظافت، فضای سبز، انبارها و ...)

- اجرای کامل الزامات HSEE مندرج در قراردادها و دستورالعمل های ابلاغی.
- آموزش و تجهیز کارکنان خود در حوزه ایمنی، بهداشت و محیط زیست.
- پاسخگویی در قبال هرگونه حادثه، تخلف یا آسیب ناشی از قصور در رعایت الزامات.

شرکت سهامی نمایشگاه های بین المللی
جمهوری اسلامی ایران

دستورالعمل بهداشت ، ایمنی ، محیط زیست و انرژی (HSEE)

شماره :
تاریخ :
پیوست :

۴-۸. مجریان برگزاری نمایشگاه ها

- رعایت الزامات HSEE در تمامی مراحل تجهیز کارگاه (تحويل سالن ها، آماده سازی، غرفه سازی، بهره برداری، تخریب و تحويل مجدد).
- همکاری مستمر با اداره HSEE در بازرسی ها و اجرای اقدامات اصلاحی.

۴-۹. کارکنان سازمان، کارکنان پیمانکاران و بازدید کنندگان

- رعایت کلیه مقررات و الزامات ایمنی و بهداشت در محیط نمایشگاه.
- گزارش هرگونه وضعیت ناایمن یا حادثه احتمالی به مسئولان HSEE.

توضیح تکمیلی:

تمامی واحدها، پیمانکاران و مجریان ملزم به رعایت مسئولیت ها و اختیارات مندرج در این بخش هستند و هرگونه تخلف یا کوتاهی در اجرای الزامات HSEE می تواند منجر به اقدامات انضباطی یا جرائم پیش بینی شده گردد.

۵. الزامات اجرایی HSEE

۵-۱. الزامات عمومی ایمنی و بهداشت حرفه ای

۵-۱-۱. تجهیزات حفاظت فردی (PPE)

- کلیه کارکنان، پیمانکاران و غرفه سازان موظف به استفاده از تجهیزات حفاظت فردی متناسب با نوع فعالیت هستند.
- حداقل تجهیزات شامل کلاه ایمنی، کفش ایمنی، دستکش، عینک و ماسک بر اساس ارزیابی ریسک فعالیت ها تعیین می گردد.
- تمامی PPE ها باید دارای استاندارد ملی یا بین المللی معتبر (ISO, EN, ANSI, NIOSH) باشند.
- PPE باید متناسب با نوع خطر، شرایط آب و هوایی و فعالیت انتخاب شود.
- PPE معیوب، فرسوده یا تاریخ گذشته باید فوراً از چرخه مصرف خارج گردد.
- پیمانکار موظف است برنامه آموزش استفاده صحیح از PPE را اجرا و مستندسازی کند.
- محافظ سر: کلاه ایمنی استاندارد برای کلیه کارکنان در محوطه های ساخت و نصب غرفه.
- محافظ چشم و صورت: عینک ایمنی استاندارد یا شیلد صورت برای برشکاری و جوشکاری.
- محافظ شنوایی: گوشی یا ایرپلاگ برای محیط های با صدای بیش از ۸۵ دسی بل.
- محافظ تنفسی: ماسک فیلتردار (N۹۵) یا بالاتر (در هنگام کار با گردوغبار، رنگ، تینر یا مواد شیمیایی).

شرکت سهامی نمایشگاه های بین المللی
جمهوری اسلامی ایران

دستورالعمل بهداشت ، ایمنی ، محیط زیست و انرژی (HSEE)

شماره :
تاریخ :
پیوست :

- **محافظت دست :** دستکش متناسب با نوع کار (ضد برش، ضد اسید، ضد حرارت) و ضد حساسیت برای کارمندان و
- **محافظت پا :** کفش ایمنی با پنجه فولادی (EN ISO ۲۰۳۴۵) برای کلیه کارکنان.
- **محافظت بدن :** لباس کار مقاوم در برابر پارگی و حریق جزئی؛ لباس ضدآب برای کار در شرایط خاص.
- **محافظت در برابر سقوط :** کمربند و هارنس ایمنی با قلاب دو قلو برای کار در ارتفاع بالای ۲ متر.
- **PPE** باید به صورت فردی در اختیار هر نفر قرار گیرد و **استفاده اشتراکی** ممنوع است.
- شست و شو و ضد عفونی **PPE** (مانند ماسک ها و لباس ها) باید به صورت دوره ای انجام شود.
- پیمانکار موظف است محل مناسب برای نگهداری **PPE** (کمدها یا قفسه) فراهم نماید.
- اداره **HSEE** موظف است در بازدیدهای روزانه، وضعیت **PPE** کارکنان را کنترل کند.
- در صورت مشاهده کارکنان بدون **PPE** یا استفاده نادرست از آن، اداره **HSEE** مجاز به **توقف کار و اعمال جریمه** خواهد بود.
- موارد تخلف باید در پرونده پیمانکار ثبت شود و در صورت تکرار منجر به فسخ قرارداد خواهد شد.

۵-۱-۲. معاینات پزشکی و پایش سلامت کارکنان

- نظارت بر انجام معاینات بدو استخدام برای کلیه کارکنان پیمانکاران الزامی است.
- معاینات دوره ای سالانه بر اساس نوع فعالیت (کارهای پرخطر، تماس با عوامل زیان آور و ...) باید انجام شود.
- سوابق پزشکی و نتایج پایش سلامت باید توسط پیمانکار نگهداری و در صورت درخواست به اداره **HSEE** ارائه شود.
- در صورت عدم صلاحیت پزشکی افراد برای فعالیت خاص، کارفرما و پیمانکار موظف به جابجایی یا منع بکارگیری آنها هستند.

۵-۱-۳. آموزش های HSEE

- حضور در دوره آموزشی بدو ورود (Induction Training) برای کلیه کارکنان و پیمانکاران اجباری است.
- دوره های بازآموزی (Refresh Training) باید حداقل سالی یکبار و در موضوعات مرتبط با فعالیت ها برگزار شود.
- محتوای آموزشی باید شامل آشنایی با خطرات محیط کار، اقدامات اضطراری، استفاده از **PPE** و حقوق و مسئولیت های **HSEE** باشد.
- بدون داشتن مجوز یا ... هیچ فردی اجازه ورود به محل کار یا فعالیت را ندارد.
- تمامی خطرات محیطی (الکتریکی، حریق، شیمیایی، مکانیکی و ...) باید شناسایی و اقدامات کنترلی مناسب پیش بینی شوند.
- استفاده از علائم ایمنی و هشداردهنده استاندارد در کلیه سالن ها و محوطه های کاری الزامی است.

شرکت سهامی نمایشگاه های بین المللی
جمهوری اسلامی ایران

دستورالعمل بهداشت ، ایمنی ، محیط زیست و انرژی (HSEE)

شماره :
تاریخ :
پیوست :

- مسیرهای خروج اضطراری، درب های اضطراری و راهروها باید در تمام مدت برگزاری نمایشگاه باز، روشن و فاقد مانع باشند.
- پیمانکار موظف است در طول مدت اجرا، نسبت به نظافت، جمع آوری ضایعات و مدیریت پسماند اقدام نماید.
- تجهیزات، ماشین آلات و ابزارآلات مورد استفاده باید دارای گواهینامه معتبر بازرسی فنی باشند و استفاده از تجهیزات معیوب ممنوع است.
- پیمانکار موظف است گزارش شبه حادثه، حادثه یا نقص ایمنی را بلافاصله به اداره HSEE اعلام کند.

۵-۱-۴. محدودیت ها و ممنوعیت ها

۱. بکارگیری اتباع خارجی بدون مجوز کار معتبر از وزارت کار ممنوع است.
۲. افراد کمتر از ۱۸ سال یا بالاتر از ۶۰ سال مجاز به کار در فعالیت های پرخطر (ارتفاع، ماشین آلات، جوشکاری و ...) نیستند.
۳. ورود افراد فاقد مجوز یا فاقد کارت شناسایی معتبر به محوطه ساخت و نصب غرفه ممنوع است.
۴. استفاده از کارگران فصلی یا روزمزد بدون ثبت قرارداد و پرونده HSEE غیرمجاز است.

۵-۱-۵. بازرسی و کنترل صلاحیت

۱. اداره HSEE موظف است به صورت دوره ای مدارک و گواهی های کارکنان پیمانکاران را کنترل کند.
۲. در صورت مشاهده افراد فاقد مدارک صلاحیت یا آموزش کافی، کار متوقف و فرد از محیط کارگاه اخراج خواهد شد.
۳. در صورت تکرار، پیمانکار خاطی مشمول جرائم و محرومیت از قراردادهای آتی خواهد شد.

۵-۱-۶. صلاحیت و مجوز فعالیت کارکنان پیمانکار

- پیمانکار موظف است صرفاً از کارکنان دارای تخصص، مهارت و گواهینامه معتبر برای فعالیت های تخصصی (برق، جوشکاری، کار در ارتفاع، لیفتراک و ...) استفاده کند.
- به کارگیری افراد فاقد صلاحیت یا نیروی کار کودک/غیرمجاز به طور کامل ممنوع است.
- تأیید صلاحیت افراد در فعالیت های خاص (مانند کار در ارتفاع یا کار با ماشین آلات سنگین) باید به تأیید اداره HSEE برسد.
- پیمانکار موظف است پیش از شروع کار، دوره های آموزشی ایمنی، بهداشت و محیط زیست را برای کارکنان خود برگزار کند.
- آموزش ها باید شامل: آشنایی با HSEE، اصول کار ایمن، مدیریت پسماند، استفاده از PPE، کمک های اولیه، اطفای حریق دستی و واکنش اضطراری باشد.

شرکت سهامی نمایشگاه های بین المللی
جمهوری اسلامی ایران

دستورالعمل بهداشت ، ایمنی ، محیط زیست و انرژی (HSEE)

شماره :
تاریخ :
پیوست :

- اثربخشی آموزش ها باید با آزمون کتبی/عملی یا مانور بررسی شود.
- سوابق آموزشی کارکنان باید در پرونده HSEE نگهداری شود و در زمان بازرسی در دسترس باشد.

۵-۲. ایمنی عمومی محیط کار

۵-۲-۱. مدیریت ریسک و ارزیابی مخاطرات

- کلیه فعالیت های پیمانکاران و مجریان نمایشگاه باید قبل از آغاز، تحت ارزیابی ریسک (Risk Assessment) قرار گیرند.
- پیمانکاران موظف اند HSEE Plan شامل شناسایی خطرات، ارزیابی ریسک و برنامه کنترل را به اداره HSEE ارائه دهند.
- ریسک های شناسایی شده باید با اولویت بندی (کم، متوسط، بالا) و اقدامات کنترلی ثبت شوند.
- چرخه ارزیابی ریسک: (Risk Assessment Cycle) شامل: شناسایی خطر شناسایی همه خطرات بالقوه (برق، ارتفاع، ماشین آلات، مواد شیمیایی، آتش سوزی و ...) ارزیابی ریسک: (Risk Evaluation) تعیین شدت (Severity)، احتمال وقوع (Likelihood) و سطح مواجهه. کنترل ریسک: (Risk Control) اعمال اقدامات کنترلی مطابق با اصل سلسله مراتب کنترل حذف، جایگزینی، مهندسی، اداری و تجهیزات حفاظت فردی و بازنگری و پایش می باشد
- اداره HSEE موظف به بررسی، تأیید و پایش اجرای کنترل های پیشنهادی است.
- در صورت تغییر شرایط (مانند تغییر طراحی، تغییر پیمانکار فرعی یا استفاده از ابزار جدید)، ارزیابی ریسک باید بازنگری شود.
- ارتباط با سیستم مجوز کار: (Permit): صدور هر پرمیت کاری (کار گرم، ارتفاع، فضای بسته و ...) باید بر پایه ارزیابی ریسک همان فعالیت باشد.

۵-۲-۲. مدیریت پیمانکاران و پیمانکاران فرعی

- هر پیمانکار اصلی مسئول نظارت کامل بر عملکرد پیمانکاران فرعی خود در حوزه HSEE است.
- قراردادهای پیمانکاری باید شامل بندهای صریح بهداشت ، ایمنی ، محیط زیست و انرژی باشد.
- پیمانکار اصلی مسئولیت کامل رعایت الزامات HSEE توسط تمامی پیمانکاران فرعی و زیردست خود را بر عهده دارد.
- تمامی جرائم متعلقه به پیمانکاران فرعی، به حساب پیمانکار اصلی منظور خواهد شد.

شرکت سهامی نمایشگاه های بین المللی
جمهوری اسلامی ایران

دستورالعمل بهداشت ، ایمنی ، محیط زیست و انرژی (HSEE)

شماره :
تاریخ :
پیوست :

۳-۲-۵. علائم ایمنی و هشداردهنده

- نصب علائم ایمنی استاندارد (ISO ۷۰۱۰) در کلیه سالن ها، محوطه ها، انبارها و مسیرهای تردد الزامی است.
- علائم باید خوانا، دارای نور کافی و در مکان های قابل دید نصب شوند.
- استفاده از برچسب ها و تابلوهای هشدار موقت در زمان عملیات (مثل جوشکاری، کار در ارتفاع یا برق کشی) الزامی است.

۴-۲-۵. کنترل عوامل زیان آور محیطی

- **صدا:** سطح مجاز مواجهه با صدا باید بر اساس استاندارد ملی و بین المللی رعایت شود؛ در صورت تجاوز از حد مجاز، استفاده از گوشی ایمنی الزامی است.
- **گردوغبار:** در عملیات ساخت و ساز و غرفه سازی، پیمانکار موظف است با اقدامات کنترلی در دسترس (مانند پوشش موقت محل کار، استفاده از ماسک تنفسی مناسب یا پاشش آب در زمان برش و سایش) نسبت به کاهش گردوغبار اقدام نماید.
- **روشنایی:** سالن ها و محوطه ها باید دارای روشنایی استاندارد باشند (مطابق با نوع فعالیت). در صورت کمبود روشنایی عمومی، پیمانکار موظف به استفاده از روشنایی پرتابل ایمن (چراغ های ضدضربه و استاندارد) است.
- **تهویه:** مسئولیت تأمین تهویه عمومی سالن ها بر عهده نمایشگاه است. پیمانکار موظف است در فعالیتهای مولد دود یا بخار (جوشکاری، رنگ کاری، استفاده از چسب ها) از تجهیزات قابل حمل تهویه موضعی یا ماسک فیلتردار استاندارد استفاده نماید.

۵-۲-۵ ایمنی مسیرهای تردد و انبارها

- راه های خروج اضطراری باید همواره باز و عاری از موانع باشند.
- مسیرهای تردد ماشین آلات (لیفتراک، جرثقیل) باید تا حد امکان از مسیر عابرین پیاده جدا شود؛ در مواقعی که جداسازی کامل امکان پذیر نیست، پیمانکار موظف است با استفاده از موانع موقت، تابلوهای هشدار و نیروی راهنمای ایمنی (مارشال) نسبت به ایمن سازی محل اقدام نماید.
- انبارها باید بر اساس نوع مواد (قابل اشتعال، شیمیایی، عمومی) طبقه بندی و ایمن سازی شوند.
- بارگذاری بیش از حد مجاز در انبار و سالن ها ممنوع است.

شرکت سهامی نمایشگاه های بین المللی
جمهوری اسلامی ایران

دستورالعمل بهداشت ، ایمنی ، محیط زیست و انرژی (HSEE)

شماره :
تاریخ :
پیوست :

۵-۳. محیط زیست و مدیریت پسماند

۵-۳-۱. تفکیک و جمع آوری پسماند

- کلیه پیمانکاران و مجریان موظف اند پسماندهای تولیدی خود را بر اساس سه دسته اصلی **پسماند عادی، پسماند خطرناک و پسماند قابل بازیافت** تفکیک نمایند.
- در سالن ها و محوطه ها باید مخازن مشخص و رنگ بندی شده برای هر دسته پسماند نصب گردد.
- پیمانکاران موظف به تحویل پسماندهای خطرناک به واحدهای مجاز و دارای مجوز محیط زیست هستند.

۵-۳-۲. مدیریت نشت مواد شیمیایی و نفتی

- ذخیره سازی، حمل و مصرف مواد شیمیایی و نفتی (رنگ، تینر، روغن، سوخت و ...) باید در ظروف استاندارد و دارای برچسب باشد.
- در صورت نشت یا ریخت و پاش، پیمانکار موظف است فوراً اقدامات مهار و پاکسازی را انجام داده و مراتب را به اداره HSEE گزارش کند.
- تجهیزات جذب و کنترل نشت (Absorbent)، کیت های ضد نشت باید در محل های پرخطر مستقر باشند.

۵-۳-۳. جلوگیری از آلودگی خاک، آب و هوا

- تخلیه هر گونه پسماند یا مواد شیمیایی در خاک، کانال های آب یا شبکه فاضلاب اکیداً ممنوع است.
- پیمانکاران موظف به استفاده از روش های کنترل گردوغبار و آلاینده های هوا در زمان عملیات عمرانی و غرفه سازی هستند.
- استفاده از سوخت های غیر استاندارد و تجهیزات آلاینده ممنوع است.

۵-۳-۴. بازسازی و پاکسازی محیط پس از فعالیت

- پس از پایان هر نمایشگاه یا پروژه پیمانکاری، محیط سالن ها و محوطه باید به طور کامل پاکسازی و به حالت اولیه تحویل گردد.
- باقی گذاشتن ضایعات ساختمانی، چوب، فلزات و سایر نخاله ها در سالن ها و محوطه ها ممنوع است.
- تخلفات در این بخش مشمول جریمه نقدی و کسر از تضامین پیمانکار خواهد بود.

شرکت سهامی نمایشگاه های بین المللی
جمهوری اسلامی ایران

دستورالعمل بهداشت ، ایمنی ، محیط زیست و انرژی (HSEE)

شماره :
تاریخ :
پیوست :

۵-۳-۵. الزامات خاص پیمانکاران دائم (یک ساله)

- پیمانکاران خدماتی (رستوران ها، نظافتی، فضای سبز، IT و...) موظف اند برنامه مدون مدیریت پسماند و محیط زیست خود را سالانه به اداره HSEE ارائه دهند.
- پایش دوره ای عملکرد زیست محیطی این پیمانکاران توسط اداره HSEE انجام می گیرد و در صورت تخلف، اخطار و جرائم مطابق جدول مربوط اعمال خواهد شد.

۵-۴. مدیریت انرژی

هدف: کاهش مصرف انرژی و ارتقای بهره وری منابع در نمایشگاه ها از طریق اقدامات ساده، قابل نظارت و عملیاتی.

- بهینه سازی مصرف انرژی (برق، گاز، آب):
 ۱. استفاده از روشنایی کم مصرف و خاموش کردن چراغ ها در زمان های غیر ضروری
 ۲. تنظیم دما و تهویه سالن ها در محدوده استاندارد و متعادل (مثلاً ۲۴-۲۵ درجه سانتی گراد).
 ۳. محدود کردن استفاده از تجهیزات پر مصرف اضافی در غرفه ها.
- منع استفاده از تجهیزات پر مصرف و غیر استاندارد:
 ۱. استفاده از تجهیزات دارای برچسب انرژی استاندارد و پرهیز از تجهیزات فرسوده یا غیر استاندارد.
 ۲. تأکید بر استفاده از فناوری های ساده برای کاهش مصرف (مثل تایمر، خاموش کن خودکار).
- پایش شاخص های مصرف انرژی:
 ۱. بررسی وضعیت روشنایی، سرمایش/گرمایش و تجهیزات پر مصرف توسط ناظر HSEE به صورت چشمی یا با ابزار ساده (کتور کلی سالن).
 - گزارش دهی کوتاه به مدیریت نمایشگاه در پایان روز درباره هر مشکل یا مصرف غیر معمول.
 - تأکید بر فرهنگ صرفه جویی انرژی بین کارکنان و غرفه سازان به جای فشار صرفاً اجرایی.
- استفاده از فناوری های نوین در مدیریت انرژی:
 ۱. نصب تایمر و حسگرهای ساده روشنایی برای کاهش مصرف.
 ۲. تشویق به استفاده از سیستم های صرفه جویی انرژی ساده در غرفه ها.

شرکت سهامی نمایشگاه های بین المللی
جمهوری اسلامی ایران

دستورالعمل بهداشت ، ایمنی ، محیط زیست و انرژی (HSEE)

شماره :
تاریخ :
پیوست :

۳. آموزش کوتاه کارکنان و غرفه سازان درباره روش های کاهش مصرف انرژی (مثلاً خاموش کردن تجهیزات در زمان های غیر کاری).

۵-۵. الزامات اختصاصی ایمنی و عملیات (Operational Safety Requirements)

۵-۵-۱. ایمنی برق و تأسیسات

- رعایت استانداردهای ملی و بین المللی نصب، بهره برداری و تعمیرات برق.
- استفاده از تجهیزات حفاظت فردی (PPE) و ابزار ایمن برای کارکنان برق.
- نصب و علامت گذاری تابلوهای برق و کابل های معلق به صورت واضح و ایمن.
- جلوگیری از اتصال تجهیزات غیر استاندارد یا پرمصرف بدون مجوز HSEE.
- نظارت روزانه HSEE بر ایمنی برق و تجهیزات پرخطر.

۵-۵-۲. ایمنی حریق و آتش نشانی

- نصب و نگهداری سیستم های اعلام و اطفای حریق مطابق استاندارد.
- مشخص کردن مسیرهای خروج اضطراری، تابلوها و روشنایی اضطراری.
- آموزش کارکنان و پیمانکاران در خصوص نحوه استفاده از کپسول آتش نشانی و تجهیزات اطفاء.
- مانور دوره ای اطفای حریق قبل از برگزاری نمایشگاه و ارزیابی آمادگی.

۵-۵-۳ : استفاده از کپسول های تحت فشار

- ورود، نگهداری و استفاده از هرگونه کپسول تحت فشار شامل گاز، اکسیژن، استیلن، نیتروژن و سایر گازهای صنعتی (به جز کپسول های آتش نشانی استاندارد) در سالن های نمایشگاهی **اصولاً ممنوع** است. هرگونه استثناء صرفاً در نمایشگاه های تخصصی و با مجوز کتبی و موردی اداره HSE و طبق دستورالعمل اجرایی مربوطه مجاز خواهد بود. عدم رعایت مفاد این بند موجب توقف فعالیت و برخورد قانونی خواهد شد.

شرکت سهامی نمایشگاه های بین المللی
جمهوری اسلامی ایران

دستورالعمل بهداشت ، ایمنی ، محیط زیست و انرژی (HSEE)

شماره :
تاریخ :
پیوست :

نظارت و پایش :

- بازدید قبل از افتتاح نمایشگاه و هر روز برگزاری برای بررسی عملکرد تجهیزات و مسیرهای خروج.
- ثبت هر مورد نقص یا مشکل در گزارش روزانه HSEE.

۳-۵-۵. ایمنی ساخت و برچیدن غرفه ها :

هدف :

پیشگیری از حوادث ناشی از سقوط، برخورد، ضربه، برق گرفتگی، حریق و سایر خطرات در فرآیند ساخت و برچیدن غرفه ها و حفاظت از کارکنان، پیمانکاران و بازدید کنندگان.

۱-۳-۵-۵. اقدامات پیشگیرانه و طراحی ایمن

- برنامه ریزی ایمنی قبل از شروع کار:
 - تهیه نقشه و پلان ساخت با مشخص کردن نقاط خطر، مسیرهای حمل و نقل، محل انبار مصالح و تجهیزات.
 - تعیین محدوده های ممنوعه برای افراد غیر مجاز.
 - شناسایی اجزای سنگین و خطرناک (سازه های فلزی، شیشه، پنل ها) و تعیین روش جابجایی ایمن.
- کنترل و ارزیابی ریسک:
 - ارزیابی ریسک فعالیت های مختلف (برش، جوشکاری، بلند کردن قطعات سنگین، کار با نردبان و داربست).
 - تدوین دستورالعمل ایمنی برای هر فعالیت پرخطر.
- طراحی و سازه ایمن:
 - استفاده از سازه های پیش ساخته و استاندارد، جلوگیری از ساخت های موقت غیر استاندارد.
 - کنترل استحکام داربست ها، پلکان ها، سکوها و غرفه ها قبل از بهره برداری.

۲-۳-۵-۵. تجهیزات و ابزار کار ایمن

- استفاده از PPE کامل برای تمامی کارکنان شامل:
 - کلاه ایمنی
 - کفش ایمنی با نوک فلزی
 - دستکش مقاوم
 - عینک یا شیلد محافظ چشم
 - کمربند ایمنی هنگام کار در ارتفاع

شرکت سهامی نمایشگاه های بین المللی
جمهوری اسلامی ایران

دستورالعمل بهداشت ، ایمنی ، محیط زیست و انرژی (HSEE)

شماره :
تاریخ :
پیوست :

- استفاده از ابزار استاندارد و سالم:
 - دریل، پیچ گوشتی و اره برقی با کلید قطع اضطراری و عایق برق.
 - تجهیزات مکانیزه برای جابجایی اجسام سنگین (لیفتراک، وینچ دستی، تسمه های بالابر).
- ممنوعیت استفاده از ابزار معیوب، فرسوده یا غیر استاندارد.

۳-۵-۵. ایمنی در ارتفاع و داربست

- کار در ارتفاع بالای ۲ متر صرفاً با داربست استاندارد یا نردبان مناسب انجام شود.
- الزام به استفاده از کمربند ایمنی، طناب مهار و تجهیزات حفاظت فردی.
- ممنوعیت کار تک نفره در ارتفاع و حضور ناظر HSEE در نقاط حساس.
- بررسی و تثبیت داربست ها و پلکان ها قبل از شروع کار و هر نوبت استفاده.

۴-۵-۵. مدیریت جابجایی و بلند کردن اجسام سنگین

- استفاده از تجهیزات مکانیزه یا نیروی انسانی کافی برای جابجایی بارهای سنگین.
- تعیین مسیر ایمن حمل مصالح و جلوگیری از تردد افراد غیر مسئول.
- رعایت اصول ارگونومی برای کاهش خطر آسیب های اسکلتی-عضلانی.
- نصب تابلوهای هشدار در اطراف مناطق بارگیری و بلند کردن اجسام سنگین.

۵-۵-۳-۵. ایمنی عملیات برش، جوشکاری و مونتاژ

- کارهای جوشکاری، برش فلز یا چوب در محیط ایمن و دارای تهویه مناسب انجام شود.
- استفاده از محافظ چشم، ماسک تنفسی و پوشش ضد حرارت برای کارکنان.
- فاصله ایمن تجهیزات آتش زا با مواد قابل اشتعال.
- حضور کپسول آتش نشانی در نزدیکی محل کار.

۶-۵-۳-۵. ایمنی برق و روشنایی موقت

- نصب موقت روشنایی و برق مطابق استاندارد و توسط نیروهای واجد صلاحیت.
- کابل ها و سیم ها باید به صورت امن و بدون ایجاد مسیر خطر عبور داده شوند.
- استفاده از محافظ و فیوز مناسب برای جلوگیری از برق گرفتگی و حریق.

شرکت سهامی نمایشگاه های بین المللی
جمهوری اسلامی ایران

دستورالعمل بهداشت ، ایمنی ، محیط زیست و انرژی (HSEE)

شماره :
تاریخ :
پیوست :

۵-۵-۳-۷. مدیریت خطرات محیط کار

- علامت گذاری واضح نقاط خطر (سقوط اجسام، لغزش، شکستگی).
- جلوگیری از حضور افراد غیرمجاز در محدوده ساخت و برچیدن غرفه ها.
- کنترل شرایط محیطی (نور مناسب، تهویه، سطح کف غیر لغزنده).

۵-۵-۳-۸. آموزش و فرهنگ ایمنی

- آموزش پیش از شروع کار در خصوص دستورالعمل های ایمنی ساخت و برچیدن غرفه.
- آموزش عملی استفاده از تجهیزات حفاظتی، داربست، کمر بند ایمنی و ابزار مکانیزه.

۵-۵-۳-۹. پایش و نظارت

- حضور دائم ناظر HSEE در مراحل حساس ساخت و برچیدن.
- بازدید روزانه از ابزارها، داربست ها، PPE و مسیرهای کار.

• ثبت گزارش روزانه شامل:

- نقض موارد ایمنی
- حوادث یا شبه حادثه ها
- اقدامات اصلاحی انجام شده

۵-۵-۳-۱۰. واکنش در صورت حادثه

- دسترسی فوری به تجهیزات اورژانس و کمک های اولیه.
- اطلاع رسانی سریع به HSEE و خدمات فوریت های پزشکی.
- ثبت حادثه در فرم استاندارد، بررسی ریشه ای و اصلاح فرآیندها برای جلوگیری از تکرار.
- اجرای ساخت و برچیدن طبق دستورالعمل ایمن با استفاده از PPE کامل (کلاه، دستکش، کفش ایمنی، عینک و غیره).
- کنترل استحکام سازه های موقت قبل از استفاده (داربست ها، غرفه ها، پلکان و ...).

شرکت سهامی نمایشگاه های بین المللی
جمهوری اسلامی ایران

دستورالعمل بهداشت ، ایمنی ، محیط زیست و انرژی (HSEE)

شماره :
تاریخ :
پیوست :

۱۱-۳-۵. مسئولیت ها و پیامدهای عدم رعایت توسط ناظر فنی و مجری عملیاتهای اجرایی پیمانکاران

• مسئولیت ناظر فنی:

- اجرای مستمر نظارت ایمنی بر فعالیت های پیمانکاران.
- توقف فوری عملیات در صورت مشاهده خطر جدی.
- گزارش روزانه به مجری و HSEE.

• مسئولیت مجری نمایشگاه:

- معرفی ناظر فنی واجد صلاحیت و اطمینان از انجام وظایف او.
- اعمال پیگرد و اصلاح فرآیند در صورت کوتاهی ناظر فنی.

• جرائم احتمالی مجری یا ناظر فنی:

- جریمه مالی پیش بینی شده در جدول جرائم و محرومیت از فعالیت های بعدی در نمایشگاه ها در صورت کوتاهی مستند در نظارت.
- مسئولیت مدنی و کیفری در صورت وقوع حادثه ناشی از قصور نظارت.
- الزام به ارائه گزارش اصلاحی و اقدامات پیشگیرانه برای دوره های بعدی.

۴-۵-۵. ایمنی کار در ارتفاع

- پرمیت :انجام هرگونه کار در ارتفاع تنها با اخذ «پرمیت کار در ارتفاع» از اداره HSEE مجاز است.
- عدم دریافت پرمیت جرائم پیش بینی شده در قانون را در پی خواهد داشت .
- کنترل ریسک : رعایت سلسله مراتب کنترل به این ترتیب: اولویت اول استفاده از نرده های حفاظتی ثابت، سپس استفاده از سکوهای کار ثابت (داربست)، و در نهایت استفاده از تجهیزات حفاظت فردی در برابر سقوط)
- استفاده اجباری از کمربند ایمنی، داربست استاندارد و نردبان مناسب.
- ممنوعیت استفاده از نردبان معیوب یا غیر استاندارد.
- آموزش کارکنان کار در ارتفاع و نظارت مستقیم HSEE در نقاط حساس.

۵-۵-۵. ایمنی ماشین آلات و تجهیزات سنگین

- صلاحیت اپراتور :کلیه اپراتورهای ماشین آلات سنگین می بایست دارای گواهینامه معتبر مربوطه بوده و آموزش ایمنی سایت را گذرانده باشند.
- بازرسی تجهیزات :کلیه ماشین آلات قبل از ورود به سایت باید دارای گواهی بازرسی فنی معتبر (برای جرثقیل) و معاینه فنی روزانه باشند.

شرکت سهامی نمایشگاه های بین المللی
جمهوری اسلامی ایران

دستورالعمل بهداشت ، ایمنی ، محیط زیست و انرژی (HSEE)

شماره :
تاریخ :
پیوست :

• حوزه کار و تردد:

- مسیرهای تردد اختصاصی برای لیفتراک و جرثقیل تعیین شده و از تردد همزمان با عابرین پیاده جداسازی شود.
- محدوده کار جرثقیل می بایست حفاظت گذاری شده و تحت نظارت مستقیم سیگنالچی صلاحیت دار باشد

۵-۵-۶. ایمنی در بخش های خدماتی

- **رستوران ها و اغذیه فروشی :** رعایت کامل «آیین نامه بهداشت مواد غذایی» ابلاغی از سوی اداره HSEE که شامل کنترل دما، سلامت پرسنل، بهداشت محیط و دفع پسماندهای غذایی می شود.
- **باربری و حمل و نقل :** رعایت اصول ارگونومی در جابجایی دستی بار و استفاده از ابزارآلات مکانیکی برای بارهای سنگین.
- **فناوری اطلاعات (IT):** رعایت ایمنی برق در دیتاسنترها و اتاق های سرور و اجرای پروتکل Lockout/Tagout هنگام سرویس دهی.
- **نظافتی :** استفاده از علائم هشداردهنده (مانند "احتیاط، زمین لغزنده است") در حین نظافت سطوح خیس.
- **فضای سبز :** رعایت ایمنی در استفاده از ابزارهای برقی و مواد شیمیایی (کود و سموم).

۵-۶. اورژانس و خدمات فوریت های پزشکی

هدف از این بخش، ایجاد یک سیستم پاسخ سریع، مؤثر و سازمان یافته برای مقابله با حوادث پزشکی و آسیب های انسانی در کلیه سطوح است تا از تشدید وضعیت مصدومین جلوگیری گردد.

۵-۶-۱. استقرار ایستگاه اورژانس نمایشگاهی

• جانمایی و تجهیزات:

- یک **ایستگاه مرکزی اورژانس** مجهز به امکانات کمک های اولیه پیشرفته (First Aid) در مکانی مرکزی و قابل دسترسی از تمامی نقاط سایت نمایشگاه مستقر خواهد شد.
- این ایستگاه می بایست حداقل مجهز به تخت معاینه، کپسول اکسیژن، دستگاه ساکشن، آمبولانس ثابت (یا دسترسی فوری به آمبولانس)، دفیبریلاتور خارجی خودکار (AED) و مجموعه کاملی از لوازم پانسمان و آتل بندی باشد.
- تعداد و محل ایستگاه های کمک های اولیه سیار (First Aid Posts) بر اساس مساحت نمایشگاه و پیش بینی تراکم جمعیت تعیین و در نقشه های اضطراری درج گردد.

شرکت سهامی نمایشگاه های بین المللی
جمهوری اسلامی ایران

دستورالعمل بهداشت ، ایمنی ، محیط زیست و انرژی (HSEE)

شماره :
تاریخ :
پیوست :

• نیروی انسانی:

- ایستگاه مرکزی می بایست در ساعات فعالیت نمایشگاه، به طور دائم توسط حداقل یک تکنسین فوریت های پزشکی (EMT) یا پرستار و یک کمک کننده مجرب besetzt باشد.
- پرسنل ایستگاه های سیار نیز باید دوره های کمک های اولیه پیشرفته (Advanced First Aid) را گذرانده باشند.

۲-۶-۵. پروتکل ارتباط با سامانه های خارجی

- هماهنگی با اورژانس ۱۱۵ : یک پروتکل رسمی هماهنگی با پایگاه اورژانس ۱۱۵ منطقه منعقد گردد. این پروتکل باید شامل موارد زیر باشد:
 - تعیین نقطه تماس مشخص (یک نفر به عنوان Liaison Officer) در نمایشگاه و یا استقرار پایگاه اورژانس ثابت در نمایشگاه
 - مشخص کردن مسیرهای تردد ترجیحی برای آمبولانس های ۱۱۵ از دروازه ها تا محل حادثه.
 - انجام مانور مشترک پیش از آغاز نمایشگاه برای آشنایی نیروهای ۱۱۵ با محیط.
- بیمارستان های معین : حداقل دو بیمارستان در نزدیکی ترین فاصله به عنوان بیمارستان معین انتخاب شده و آمادگی آن ها برای پذیرش مصدومین احتمالی از نمایشگاه اطمینان حاصل شود.

۳-۶-۵. پروتکل مدیریت حادثه پزشکی

- اعلام حادثه : هرگونه حادثه پزشکی بلافاصله از طریق سیستم ارتباطی داخلی (بی سیم یا تلفن) به ایستگاه مرکزی اورژانس و واحد امنیت گزارش می شود.
- ارزیابی اولیه و تریاژ : نیروی پزشکی مستقر در صحنه، بلافاصله اقدام به ارزیابی اولیه و تریاژ (اولویت بندی مصدومین) بر اساس پروتکل های استاندارد (مانند SALT یا START) می نماید.
- انتقال مصدوم : تصمیم گیری برای انتقال مصدوم به ایستگاه مرکزی، بیمارستان معین یا استفاده از اورژانس ۱۱۵ بر عهده نیروی پزشکی ارشد حاضر در صحنه است.
- در صورت نیاز به انتقال با آمبولانس اختصاصی نمایشگاه، راننده و نیروی همراه می بایست مسیر از پیش تعیین شده را طی کنند و همزمان با بیمارستان مقصد هماهنگی لازم صورت پذیرد.
- مستندسازی : کلیه اقدامات انجام شده، اطلاعات مصدوم و نحوه انتقال می بایست در فرم گزارش حادثه پزشکی ثبت و بایگانی گردد.

شرکت سهامی نمایشگاه های بین المللی
جمهوری اسلامی ایران

دستورالعمل بهداشت ، ایمنی ، محیط زیست و انرژی (HSEE)

شماره :
تاریخ :
پیوست :

۷-۱۵ الزامات ایمنی (Safety)

- ایمنی عمومی سالن ها و محوطه ها
- ایمنی برق و تأسیسات
- ایمنی آتش نشانی و حریق
- ایمنی ساخت و برچیدن غرفه ها
- ایمنی کار در ارتفاع
- ایمنی ماشین آلات و تجهیزات سنگین (لیفتراک، جرثقیل و ...)
- الزامات صدور مجوز کار (پرمیت)

۸-۵ الزامات بهداشت محیط و بهداشت حرفه ای (Health)

۸-۵-۱ الزامات بهداشت محیط و بهداشت حرفه ای (Health)

این بخش به دو حوزه کلی می پردازد: **الف) بهداشت محیط**: که بر سلامت محیط فیزیکی برای کلیه حاضرین تمرکز دارد. **ب) بهداشت حرفه ای**: که به طور خاص بر حفظ سلامت نیروی کار (پرسنل و پیمانکاران) متمرکز است.

الف - بهداشت محیط (Environmental Health)

کنترل بهداشتی مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی

- **پیش از شروع بکار:**
 - اخذ گواهی سلامت بر اساس آیین نامه بهداشت محیط از مراجع ذیصلاح (دانشگاه علوم پزشکی) برای کلیه رستوران ها، فست فودها، بوفه ها و غرفه های عرضه مواد غذایی الزامی است.
 - بازرسی و تأییدیه بهداشتی اداره HSEE از نظر سازگاری طرح با الزامات بهداشتی (وجود سینک بهداشتی، یخچال های با دمای مناسب، سیستم دفع پسماند و ...) ضروری است.
- **حین بهره برداری:**
 - تمامی پرسنل درگیر در تهیه و توزیع غذا می بایست دارای **کارت سلامت** معتبر باشند.
 - برگزاری دوره های آموزشی "آشنایی با اصول بهداشت مواد غذایی" برای این پرسنل به صورت اجباری و حداقل سالی یکبار الزامی است.

شرکت سهامی نمایشگاه های بین المللی
جمهوری اسلامی ایران

دستورالعمل بهداشت ، ایمنی ، محیط زیست و انرژی (HSEE)

شماره :

تاریخ :

پیوست :

- بازرسی های دوره ای و غیرمترقبه اداره HSEE از این مراکز به منظور کنترل دماهای نگهداری (یخچال و فریزر)، سلامت ظروف، رعایت تاریخ مصرف و نظافت محیط انجام می گیرد.
- نمونه برداری دوره ای از مواد غذایی و سطوح برای آزمایش های میکروبیولوژی مطابق با برنامه مشخص شده انجام خواهد شد.
- کنترل ورود مواد غذایی اولیه (از جمله گوشت گرم) بر عهده مسئول فنی رستوران/فست فود است و باید با دریافت گواهی های بهداشتی معتبر (مانند مهر کشتارگاه، گواهی بهداشت مرغ، پروانه بهداشتی تولید) و بررسی ظاهری انجام شود. اداره HSEE نیز با بازرسی اسناد و نمونه برداری، بر روند نظارت می کند.

مدیریت بهداشت محیط عمومی

- **سرویس های بهداشتی**: نظارت مستمر بر تمیزی، تأمین لوازم ضروری (صابون، دستمال کاغذی) و کارکرد صحیح سیستم های فاضلاب این اماکن بر عهده پیمانکار نظافتی، تحت کنترل اداره HSEE است.
- **کنترل آفات (Pest Control)**: اجرای برنامه مدون و مستمر مبارزه با حشرات و جوندگان توسط شرکت دارای مجوز، قبل از آغاز و در طول مدت بهره برداری الزامی است. گزارش این اقدامات به اداره HSEE ارائه می شود.
- **مدیریت پسماندهای ویژه**: پسماندهای روغنی (رستوران ها) می بایست به صورت جداگانه جمع آوری و طبق قوانین به پیمانکاران مجاز تحویل داده شوند.

ب- بهداشت حرفه ای (Occupational Health)

معاینات پزشکی پرسنل و پیمانکاران

- انجام **معاینات بدو استخدام** برای کلیه کارکنان (اعم از شرکت و پیمانکاران) با تأکید بر عدم وجود بیماری های مسری الزامی است.
- انجام **معاینات دوره ای** سالانه برای پرسنلی که در معرض عوامل زیان آور (مانند سروصدا، گردوغبار، مواد شیمیایی) قرار دارند، مطابق با دستورالعمل های وزارت کار تعیین گردیده است.

کنترل عوامل زیان آور محیط کار

- **پایش محیطی**: اندازه گیری دوره ای عوامل فیزیکی و شیمیایی زیان آور (مانند صدا، روشنایی، گردوغبار، گازها) در محیط های پرخطر توسط اداره HSEE یا آزمایشگاه معتمد انجام می شود.

شرکت سهامی نمایشگاه های بین المللی
جمهوری اسلامی ایران

دستورالعمل بهداشت ، ایمنی ، محیط زیست و انرژی (HSEE)

شماره :
تاریخ :
پیوست :

- **اقدامات کنترلی** : بر اساس نتایج پایش، اقدامات کنترلی مهندسی (تهویه، ایزولاسیون) یا اداری (کاهش زمان مواجهه، چرخش شغلی) اجرا می گردد.

• الزامات محیط زیست (Environment)

- **مدیریت پسماند** : تفکیک، جمع آوری و دفع اصولی پسماندهای خشک، تر و خطرناک با استفاده از مخازن مشخص و پیمانکاران مجاز.
- **کنترل آلودگی** : پایش و کنترل آلودگی هوا، صوتی و نوری مطابق استانداردها.
- **مدیریت پساب و فاضلاب** : جمع آوری و دفع ایمن پساب های سالن ها و غرفه ها.
- **حفاظت فضای سبز** : جلوگیری از آسیب به گیاهان و محیط پیرامونی نمایشگاه، کنترل تردد خودروها و تجهیزات سنگین.

• الزامات مدیریت انرژی (Energy)

- بهینه سازی مصرف انرژی (برق، آب، گاز) و جلوگیری از هدررفت منابع.
- استفاده از تجهیزات و فناوری های کم مصرف و استاندارد.
- پایش و گزارش گیری دوره ای مصرف انرژی توسط پیمانکاران و HSEE.
- اجرای سیاست های صرفه جویی انرژی در غرفه ها و سالن ها.
- **مدیریت شرایط اضطراری و واکنش در بحران**
- تدوین برنامه واکنش اضطراری (ERP) با شرح وظایف هر تیم.
- آمادگی برای سناریوهای آتش سوزی، زلزله، ازدحام جمعیت، قطع برق و نشت مواد شیمیایی.
- جانمایی مسیرهای خروج اضطراری و تجهیزات امدادی.
- برگزاری مانورهای دوره ای و آموزش کارکنان و پیمانکاران.
- **آموزش، فرهنگ سازی و اطلاع رسانی**
- برگزاری برنامه های آموزشی اجباری برای پیمانکاران، غرفه سازان و کارکنان.
- ارائه دوره های تخصصی کوتاه (اطفای حریق و ...).

• ۱۰. بازرسی، پایش و ممیزی

- انجام بازرسی های روزانه، دوره ای و ویژه اداره . HSEE
- استفاده از چک لیست های بهداشت ، ایمنی ، محیط زیست و انرژی .
- انجام ممیزی داخلی و خارجی برای اطمینان از رعایت استانداردها.

شرکت سهامی نمایشگاه های بین المللی
جمهوری اسلامی ایران

دستورالعمل بهداشت ، ایمنی ، محیط زیست و انرژی (HSEE)

شماره :
تاریخ :
پیوست :

۱۱. گزارش دهی و مدیریت حوادث

- ثبت و گزارش حوادث و شبه حوادث در فرم های استاندارد.
- تحلیل ریشه ای (RCA) و تدوین اقدامات اصلاحی برای پیشگیری از تکرار حادثه.
- نگهداری سوابق گزارش ها به صورت منظم برای مستندسازی و بررسی آینده.

۱۲. کنترل پیمانکاران و غرفه سازان

بررسی صلاحیت ایمنی و بهداشتی پیش از عقد قرارداد.

ارزیابی ریسک فعالیت های هر پیمانکار.

پایش عملکرد پیمانکاران در طول برگزاری نمایشگاه.

برخورد قانونی و مستند با تخلفات پیمانکاران و غرفه سازان.

۱۳. ضمیمه و پیوست ها

- جدول جرائم HSEE (پیوست جداگانه)

این دستورالعمل به عنوان مرجع الزامات ایمنی، بهداشت، محیط زیست و انرژی (HSEE) در شرکت سهامی نمایشگاه های بین المللی جمهوری اسلامی ایران تدوین و پس از تصویب، لازم الاجرا می باشد.

به منظور ارتقای سطح ایمنی و انطباق فرآیندهای پیمانکاری با الزامات HSEE، کلیه واحدهای ذی ربط شرکت در زمان تهیه و تدوین اسناد مناقصه، مزایده و قراردادهای پیمانکاری، حسب مورد، نسبت به اخذ نظر کارشناسی واحد HSEE و دریافت الزامات مرتبط با نوع فعالیت پیمانکار اقدام می نمایند.

الزامات و دستورالعمل های اختصاصی HSEE متناسب با ماهیت فعالیت و سطح ریسک پیمانکار، توسط واحد HSEE تهیه و به عنوان پیوست اسناد مناقصه، مزایده و قراردادها مورد استفاده قرار می گیرد.

واحد امور قراردادها در چارچوب ضوابط و مقررات جاری شرکت، نسبت به لحاظ نمودن پیوست های HSEE در فرآیندهای قراردادی اقدام خواهد نمود.

شرکت سهامی نمایشگاه های بین المللی
جمهوری اسلامی ایران

دستورالعمل بهداشت ، ایمنی ، محیط زیست و انرژی (HSEE)

شماره :
تاریخ :
پیوست :

جدول جرائم :

سطح تخلف	مبلغ پیشنهادی (ریال)	توضیح
سطح ۱	۵.۰۰۰.۰۰۰	تذکر کتبی + جریمه
سطح ۲	۱۵.۰۰۰.۰۰۰ تا ۲۰.۰۰۰.۰۰۰	تذکر + الزام به اصلاح فوری
سطح ۳	۳۰.۰۰۰.۰۰۰ تا ۵۰.۰۰۰.۰۰۰	جریمه + توقف فعالیت یا تخریب سازه یا لغو مجوز
ضوابط مکمل	بار اول	بار دوم
تکرار تخلف	دو برابر شدن جریمه و الزام به اصلاح فوری	جریمه دو برابری درج در پرونده قابلیت ممنوع الکاری پیمانکار در صورت تکرار تخلف های سطح ۳ و ارجاع تخلف به مراجع قضایی یا ادارات نظارتی (در موارد بحرانی)

شرکت سهامی نمایشگاه های بین المللی
جمهوری اسلامی ایران

دستورالعمل بهداشت ، ایمنی ، محیط زیست و انرژی (HSEE)

شماره :

تاریخ :

پیوست :

جرائم حوزه بهداشت :

ردیف	نوع تخلف	سطح تخلف	میزان جریمه (ریال)	توضیحات
۱.	عدم استفاده کارکنان از دستکش، ماسک یا پوشش بهداشتی	سطح ۲	۱۵۰۰۰۰۰	اخطار + الزام به رعایت فوری
۲.	عدم شست و شوی مداوم و به موقع دست ها	سطح ۲	۱۰۰۰۰۰۰	یادآوری کتبی + پیگیری بهداشت
۳.	عدم رعایت زنجیره سرد نگهداری مواد غذایی	سطح ۳	۴۰۰۰۰۰۰	توقف سرویس + اخطار شدید
۴.	نگهداری مواد غذایی فاسد یا تاریخ مصرف گذشته	سطح ۳	۵۰۰۰۰۰۰	معدوم سازی فوری + گزارش به بهداشت
۵.	استفاده از ظروف، تجهیزات یا سطوح آلوده یا زنگ زده	سطح ۲	۲۰۰۰۰۰۰	توقف کار تا اصلاح
۶.	پخت غذا در فضای بدون تهویه یا پر از دود و چربی	سطح ۲	۲۰۰۰۰۰۰	نصب هود یا تهویه الزامی
۷.	وجود حشرات یا جوندگان در محل نگهداری غذا	سطح ۳	۵۰۰۰۰۰۰	تعطیلی موقت + گزارش به بهداشت
۸.	عدم نظافت یخچال، فریزر یا تجهیزات انبار غذا	سطح ۲	۱۵۰۰۰۰۰	تذکر کتبی + الزام نظافت
۹.	دفع غیر بهداشتی پسماند غذا	سطح ۲	۱۵۰۰۰۰۰	اخطار + اصلاح فوری
۱۰.	نبود آب گرم برای شست و شوی ظروف یا دست	سطح ۲	۲۰۰۰۰۰۰	توقف فعالیت تا اصلاح
۱۱.	طبخ غذا بدون روپوش، دستکش و کلاه ایمنی بهداشتی	سطح ۲	۱۵۰۰۰۰۰	الزام اصلاح + تذکر کتبی
۱۲.	عدم رعایت تفکیک مواد غذایی خام و پخته	سطح ۳	۳۰۰۰۰۰۰	اخطار + بازآموزی کارکنان
۱۳.	عدم وجود سردخانه یا استفاده ناصحیح از آن	سطح ۳	۴۰۰۰۰۰۰	توقف فعالیت تا اصلاح سیستم نگهداری
۱۴.	استفاده از مواد اولیه بی کیفیت، فاقد برچسب یا فله ای	سطح ۲	۲۰۰۰۰۰۰	جمع آوری فوری + گزارش
۱۵.	کارکنان دارای زخم باز یا بیماری پوستی در آشپزخانه	سطح ۳	۵۰۰۰۰۰۰	اخراج موقت + گزارش به بهداشت
۱۶.	نبود کارت بهداشت برای کارکنان تهیه غذا	سطح ۳	۴۰۰۰۰۰۰	الزام ارائه مدارک + منع کار
۱۷.	عدم تعبیه هود یا فیلتر چربی در آشپزخانه	سطح ۲	۲۰۰۰۰۰۰	نصب فوری الزامی
۱۸.	نبود ترمومتر (کنترل دما) در یخچال و فریزر	سطح ۲	۱۵۰۰۰۰۰	نصب فوری الزامی
۱۹.	سرو غذا در ظروف ملامین ترک خورده یا غیر مجاز	سطح ۲	۱۰۰۰۰۰۰	تعویض فوری + تذکر
۲۰.	انباشت ظروف یا زباله در محیط آماده سازی غذا	سطح ۲	۱۰۰۰۰۰۰	تذکر شدید + نظافت فوری
۲۱.	عدم شناسنامه دار بودن کارکنان و ورود افراد غیر مجاز	سطح ۲	۱۵۰۰۰۰۰	الزام شناسنامه کاری یا اخراج
۲۲.	نبود علائم ایمنی و هشدار	سطح ۱	۵۰۰۰۰۰۰	نصب الزامی
۲۳.	سیگار کشیدن در انبار غذا	سطح ۳	۳۰۰۰۰۰۰	توقف فعالیت + اخطار کتبی
۲۴.	استفاده از گاز پیک نیک یا اجاق غیر استاندارد	سطح ۳	۴۰۰۰۰۰۰	توقف فوری + تعویض
۲۵.	نگهداری مواد شوینده یا سموم در کنار مواد غذایی	سطح ۳	۵۰۰۰۰۰۰	توقف فعالیت + تفکیک الزامی
۲۶.	عدم تخلیه روزانه سطل زباله در سرویس های بهداشتی	سطح ۲	۱۰۰۰۰۰۰	اخطار + الزام به نظافت منظم
۲۷.	استفاده از مواد شوینده بدون برچسب یا نامشخص	سطح ۲	۱۰۰۰۰۰۰	تعویض فوری + آموزش مجدد
۲۸.	عدم استفاده از دستکش در جمع آوری زباله ها	سطح ۲	۱۵۰۰۰۰۰	اخطار + الزام به استفاده فوری
۲۹.	عدم نظافت روشویی ها و شیر آلات به صورت روزانه	سطح ۱	۵۰۰۰۰۰۰	یادآوری کتبی
۳۰.	تجمع ظروف چای و غذای مصرف شده در محیط اداری	سطح ۱	۵۰۰۰۰۰۰	تذکر اولیه
۳۱.	نبود برگه SDS برای مواد مصرفی	سطح ۲	۱۵۰۰۰۰۰	الزام ارائه مدارک
۳۲.	دفع زباله در مکان نامناسب یا در فضای باز	سطح ۳	۳۰۰۰۰۰۰	اصلاح فوری + اخطار کتبی
۳۳.	نبود جعبه کمک های اولیه در محل فعالیت	سطح ۲	۱۵۰۰۰۰۰	الزام تجهیز فوری

شرکت سهامی نمایشگاه های بین المللی
جمهوری اسلامی ایران

دستورالعمل بهداشت ، ایمنی ، محیط زیست و انرژی (HSEE)

شماره :
تاریخ :
پیوست :

پیمانکاران حوزه خدمات فنی و مهندسی

ردیف	نوع تخلف	سطح تخلف	میزان جریمه (ریال)	توضیحات
۳۴.	آغاز عملیات عمرانی بدون اخذ مجوز HSEE	سطح ۳	۶۰,۰۰۰,۰۰۰	توقف فوری کار + گزارش به مدیریت
۳۵.	عدم اخذ مجوز کار گرم یا کار در ارتفاع (پرمیت)	سطح ۳	۵۰,۰۰۰,۰۰۰	جریمه + منع ادامه کار
۳۶.	کار در ارتفاع بدون کمربند ایمنی یا مهار سقوط	سطح ۳	۷۰,۰۰۰,۰۰۰	توقف کار + الزام PPE
۳۷.	حفاری بدون بررسی و علامت گذاری شبکه تأسیسات	سطح ۳	۶۰,۰۰۰,۰۰۰	خطر برق گرفتگی یا نشت گاز
۳۸.	ریخت و پاش مصالح در معابر یا مسیرهای اضطراری	سطح ۲	۲۰,۰۰۰,۰۰۰	الزام جمع آوری سریع
۳۹.	نبود نوار هشدار، حصار یا پوشش در محدوده حفاری	سطح ۲	۲۵,۰۰۰,۰۰۰	الزام ایمن سازی محل کار
۴۰.	کار با تجهیزات مکانیکی (هلتی، فرز، دریل...) بدون حفاظ	سطح ۳	۵۰,۰۰۰,۰۰۰	توقف کار + آموزش مجدد
۴۱.	روشن ماندن دستگاه ها بدون حضور اپراتور	سطح ۲	۱۵,۰۰۰,۰۰۰	تذکر کتبی + پیگیری
۴۲.	استفاده از داربست بدون بازرسی و مهار استاندارد	سطح ۳	۷۰,۰۰۰,۰۰۰	توقف فوری + الزام بازرسی
۴۳.	نداشتن گواهینامه اپراتور برای جرثقیل، لیفتراک یا بالابر	سطح ۳	۶۰,۰۰۰,۰۰۰	جلوگیری از فعالیت + گزارش
۴۴.	عدم استفاده از کلاه ایمنی و کفش کار	سطح ۲	۱۵,۰۰۰,۰۰۰	اخطار + الزام تجهیز
۴۵.	جوشکاری بدون ماسک یا پرده محافظ در محیط عمومی	سطح ۳	۴۰,۰۰۰,۰۰۰	الزام ایمن سازی محل جوش
۴۶.	کابل کشی یا سیم کشی موقت غیر استاندارد	سطح ۳	۵۰,۰۰۰,۰۰۰	رفع سریع + اخطار جدی
۴۷.	نشت مواد نفتی، تینر یا رنگ در محوطه	سطح ۲	۲۵,۰۰۰,۰۰۰	پاک سازی فوری + ثبت در HSEE
۴۸.	استفاده از کودکان، کارگران زیر ۱۸ سال یا بدون بیمه	سطح ۳	۶۰,۰۰۰,۰۰۰	اخراج فوری + گزارش
۴۹.	مسدود کردن مسیرهای خروج اضطراری یا رمپ ها	سطح ۳	۵۰,۰۰۰,۰۰۰	الزام رفع فوری + اخطار شدید
۵۰.	تخلیه نخاله یا مصالح در فضای سبز یا نهرها	سطح ۳	۵۰,۰۰۰,۰۰۰	جریمه زیست محیطی + اصلاح فوری
۵۱.	عدم نصب علائم هشدار در محل ساخت یا تعمیر	سطح ۱	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	تذکر کتبی + نصب فوری
۵۲.	استفاده از مصالح آلاینده، رنگ های سمی یا چسب خطرناک بدون تهویه	سطح ۳	۵۰,۰۰۰,۰۰۰	توقف کار + اخطار زیست محیطی
۵۳.	عدم استقرار حداقل یک کپسول آتش نشانی مناسب و شارژ شده در محل عملیات	سطح ۲	۲۰۰,۰۰۰	الزام تجهیز فوری
۵۴.	ایجاد گرد و غبار مفرط بدون اقدامات کنترلی (پاشش آب، مکنده صنعتی)	سطح ۲	۲۰۰,۰۰۰	الزام کنترل آلودگی هوا
۵۵.	کار در فضای بسته (مانند چاه، کانال، زیرزمین) بدون تهویه یا مجوز ورود	سطح ۳	۵۰۰,۰۰۰	توقف فوری کار + اخطار
۵۶.	کار با برق بدون قطع جریان و استفاده از قفل / برچسب ایمنی (LOTO)	سطح ۳	۶۰۰,۰۰۰	تخلف جدی، نیاز به آموزش

شرکت سهامی نمایشگاه های بین المللی
جمهوری اسلامی ایران

دستورالعمل بهداشت ، ایمنی ، محیط زیست و انرژی (HSEE)

شماره :
تاریخ :
پیوست :

استفاده از چسب یا مواد شیمیایی بدون تهویه و برگه MSDS	سطح ۲	۲۵۰۰۰۰۰۰	الزام ارائه مستندات و تهویه	۵۷.
عدم نصب توری یا حفاظ زیر محل کار در ارتفاع	سطح ۳	۵۰۰۰۰۰۰۰	الزام ایمن سازی محل سقوط	۵۸.
نبود سیستم روشنایی کافی و ایمن در کارگاه	سطح ۲	۱۵۰۰۰۰۰۰	افزایش ریسک آسیب و سقوط	۵۹.
عدم تفکیک مسیر تردد افراد و ماشین آلات در محدوده پروژه	سطح ۲	۲۰۰۰۰۰۰۰	الزام نصب علائم و مانع فیزیکی	۶۰.
استفاده از چرخ دستی یا نقاله های معیوب برای حمل مصالح	سطح ۲	۱۵۰۰۰۰۰۰	الزام تعمیر یا توقف استفاده	۶۱.
عدم نصب کف پوش یا شبکه توری روی چاه یا دهانه باز	سطح ۳	۴۰۰۰۰۰۰۰	خطر سقوط بالا	۶۲.
نبود دسترسی ایمن (نردبان، رمپ یا راه پله کارگاهی) به سطوح کار	سطح ۲	۲۰۰۰۰۰۰۰	الزام ایجاد دسترسی ایمن	۶۳.
نبود جعبه کمک های اولیه در محل فعالیت	سطح ۲	۱۵۰۰۰۰۰۰	الزام تجهیز فوری	۶۴.
ریخت و پاش ضایعات ساختمانی در فضای سبز یا زهکش ها	سطح ۳	۴۰۰۰۰۰۰۰	جریمه زیست محیطی + پاک سازی	۶۵.
جابجائی غیر مجاز بالابر	سطح ۱	۵۰۰۰۰۰۰۰	الزام ایجاد دسترسی ایمن	۶۶.

تخلفات حوزه غرفه سازی :

ردیف	نوع تخلف	سطح تخلف	جریمه (ریال)	توضیحات
۶۷.	عدم استفاده از تجهیزات حفاظت فردی (لباس کار کامل، کفش، دستکش، کلاه ایمنی)	سطح ۲	۲۰.۰۰۰.۰۰۰	الزامی در همه نوع غرفه سازی
۶۸.	عدم استفاده از کمربند ایمنی یا سیستم مهار در کار در ارتفاع (در صورت امکان نصب)	سطح ۳	۵۰.۰۰۰.۰۰۰	در اسپیس و تتریس اهمیت دوچندان
۶۹.	استفاده از جایگاه کار ناایمن (چهارپایه، بشکه) به جای داربست/نردبان استاندارد	سطح ۳	۵۰.۰۰۰.۰۰۰	توقف فوری کار
۷۰.	عدم رعایت بهداشت محیط کار (ریخت و پاش ضایعات، نخاله، ظروف غذا)	سطح ۲	۱۵.۰۰۰.۰۰۰	الزامی جمع آوری روزانه
۷۱.	نگهداری یا چیدمان مصالح در راهروها و مسیرهای عمومی	سطح ۲	۲۰.۰۰۰.۰۰۰	ایجاد خطر تردد برای سایر پیمانکاران
۷۲.	روشن نمودن آتش در سالن های بسته	سطح ۳	۶۰.۰۰۰.۰۰۰	خطر آتش سوزی جدی
۷۳.	استفاده از ماشین آلات مهندسی (لیفتراک، بالابر) بدون گواهینامه یا برای حمل نفر	سطح ۳	۶۰.۰۰۰.۰۰۰	ممنوعیت حمل نفر با باربر
۷۴.	عدم استفاده از حفاظ برای دستگاه های برش و سنگ فرز	سطح ۳	۵۰.۰۰۰.۰۰۰	خطر قطع عضو و پرتاب ذرات
۷۵.	استفاده از دستگاه جوش یا کابل های برق ناایمن	سطح ۳	۵۰.۰۰۰.۰۰۰	کابل فرسوده، بدون ارت یا بدون عایق
۷۶.	نداشتن مانومتر یا استفاده از کپسول گاز خوابانده شده روی زمین	سطح ۳	۵۰.۰۰۰.۰۰۰	الزامی استفاده از چرخ سیلندر
۷۷.	حمل کپسول هوا یا گاز بدون چرخ دستی و ایمنی کافی	سطح ۲	۳۰.۰۰۰.۰۰۰	احتمال سقوط و انفجار

شرکت سهامی نمایشگاه های بین المللی
جمهوری اسلامی ایران

دستورالعمل بهداشت ، ایمنی ، محیط زیست و انرژی (HSEE)

شماره :

تاریخ :

پیوست :

۷۸.	رها کردن ابزار و مصالح در ارتفاع یا لبه های داربست	سطح ۳	۵۰.۰۰۰.۰۰۰	خطر سقوط اشیاء روی افراد دیگر
۷۹.	تعمیر خودسرانه تابلوهای برق یا استفاده از چندراهی های غیر استاندارد	سطح ۳	۴۰.۰۰۰.۰۰۰	فقط برقکار مجاز است
۸۰.	باربرداری ناایمن یا استفاده از بالابرهای دستی و غیر مجاز	سطح ۳	۵۰.۰۰۰.۰۰۰	باربرداری باید تحت نظارت HSE باشد
۸۱.	رفتارهای پرخطر و ناایمن (پرتاب ابزار، شوخی در حین کار)	سطح ۲	۱۵.۰۰۰.۰۰۰	اخطار کتبی + جریمه
۸۲.	استفاده از افراد زیر ۱۸ سال در عملیات ساخت غرفه	سطح ۳	۶۰۰۰۰۰۰	ممنوعیت قانونی
۸۳.	عدم اخذ مجوز کار (Permit to Work) قبل از شروع عملیات	سطح ۳	۵۰۰۰۰۰۰	الزامی برای جوشکاری و کار در ارتفاع
۸۴.	عدم تأمین کپسول آتش نشانی در محل ساخت غرفه	سطح ۳	۴۰۰۰۰۰۰	حداقل ۱ کپسول پودری ۳ کیلویی الزامی
۸۵.	ریختن و پاش مواد نفتی، رنگ، تینر یا حلال روی زمین بدون مدیریت	سطح ۲	۳۰۰۰۰۰۰	الزام جمع آوری و دفع ایمن
۸۶.	استفاده از چوب یا مصالح قابل اشتعال در کنار منابع گرما یا برق	سطح ۳	۵۰۰۰۰۰۰	الزام رعایت فاصله ایمنی
۸۷.	عدم جداسازی مسیرهای کار پیمانکاران مختلف در سالن	سطح ۲	۲۵۰۰۰۰۰	ایجاد خطر تداخل و برخورد
۸۸.	عدم نظافت نهایی پس از پایان کار غرفه سازی	سطح ۲	۲۰۰۰۰۰۰	شرط تحویل غرفه
۸۹.	رها سازی ضایعات چوب، فلز یا اسپیس در فضای باز نمایشگاه	سطح ۲	۳۰۰۰۰۰۰	باید به پیمانکار مجاز پسماند تحویل شود
۹۰.	استفاده از اسپیس یا تتریس معیوب و بدون استحکام کافی	سطح ۳	۶۰۰۰۰۰۰	خطر ریزش غرفه
۹۱.	هرگونه تغییر در طراحی و سازه غرفه بدون تایید ناظر HSE	سطح ۳	۵۰۰۰۰۰۰	الزام انطباق با نقشه مصوب
۹۲.	ورود یا نگهداری کپسول های ممنوعه (گاز، اکسیژن، استیلن، نیتروژن و غیره) در سالن بدون مجوز	سطح ۴	۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰	جمع آوری فوری کپسول، توقف فعالیت غرفه، گزارش به مدیریت نمایشگاه
۹۳.	استفاده از کپسول تحت فشار بدون مجوز کتبی HSE	سطح ۳	۵۰.۰۰۰.۰۰۰	توقف فعالیت غرفه، محرومیت از صدور مجوز در نمایشگاه های بعدی، مسئولیت کامل خسارت و حادثه بر عهده غرفه دار
۹۴.	عدم رعایت الزامات ایمنی حتی با مجوز HSE (ثابت سازی ناقص، فاصله نامناسب، تهویه ناکافی، نبود تجهیزات ایمنی)	سطح ۳	۵۰.۰۰۰.۰۰۰	لغو فوری مجوز، توقف فعالیت غرفه، اصلاح وضعیت مطابق دستورالعمل، ثبت تخلف در پرونده HSE
۹۵.	عدم ارائه مدارک کپسول (تست هیدرواستاتیک یا بر حسب مشخصات)	سطح ۲	۲۰.۰۰۰.۰۰۰	ارائه مدارک معتبر قبل از ادامه فعالیت، اخطار کتبی و ثبت تخلف

شرکت سهامی نمایشگاه های بین المللی
جمهوری اسلامی ایران

دستورالعمل بهداشت ، ایمنی ، محیط زیست و انرژی (HSEE)

شماره :

تاریخ :

پیوست :

حوزه فضای سبز و محوطه سازی

ریف	نوع تخلف	سطح تخلف	میزان جریمه (ریال)	توضیحات
۹۶.	استفاده از علف کش، آفت کش یا کود شیمیایی بدون مجوز	سطح ۳	۵۰,۰۰۰,۰۰۰	الزام توقف مصرف + گزارش محیط زیست
۹۷.	عدم استفاده از PPE (دستکش، ماسک، عینک، لباس کار) هنگام سم پاشی یا هرس	سطح ۲	۲۰۰,۰۰۰	اخطار + الزام رعایت
۹۸.	نگهداری نامناسب مواد شیمیایی (کود، سم) در محل کار	سطح ۳	۴۰,۰۰۰,۰۰۰	تخلیه فوری + ایمن سازی
۹۹.	آبیاری در زمان های پررفت و آمد یا در ساعات گرم روز	سطح ۱	۵,۰۰۰,۰۰۰	هشدار کتبی + تنظیم برنامه آبیاری
۱۰۰.	رها سازی آب در معابر در حین آبیاری	سطح ۲	۲۰۰,۰۰۰	اصلاح رویه و اطلاع رسانی
۱۰۱.	استفاده از ماشین آلات فضای سبز فاقد اگزوز یا بی صدا کننده	سطح ۲	۲۰۰,۰۰۰	توقف کار تا رفع نقص
۱۰۲.	سوخت گیری یا نگهداری سوخت در محل نامناسب	سطح ۳	۳۰,۰۰۰,۰۰۰	ممنوعیت فوری + اصلاح
۱۰۳.	بریدن یا قطع درختان، درختچه ها یا گیاهان بدون مجوز	سطح ۳	۵۰,۰۰۰,۰۰۰	جریمه سنگین + باز کاشت الزامی
۱۰۴.	ریخت و پاش ضایعات سبز در سطح نمایشگاه	سطح ۲	۲۰۰,۰۰۰	الزام به جمع آوری سریع
۱۰۵.	سوزاندن برگ، شاخه یا پسماند گیاهی	سطح ۳	۴۰,۰۰۰,۰۰۰	ممنوعیت مطلق + گزارش HSEE
۱۰۶.	استفاده از نیروی کار بدون آموزش ایمنی ابزار باغبانی	سطح ۲	۲۰۰,۰۰۰	الزام آموزش + تذکر کتبی
۱۰۷.	حرکت با دستگاه علف زن یا اره در میان بازدید کنندگان	سطح ۳	۳۰,۰۰۰,۰۰۰	ممنوعیت فوری + گزارش
۱۰۸.	روشن ماندن ماشین آلات بدون اپراتور در محوطه	سطح ۲	۲۰۰,۰۰۰	تذکر کتبی + پیگیری
۱۰۹.	دفع غیر اصولی پسماند گیاهی در سطل زباله عمومی	سطح ۲	۲۰۰,۰۰۰	الزام تفکیک پسماند
۱۱۰.	استفاده از آب شرب برای آبیاری فضای سبز	سطح ۳	۴۰,۰۰۰,۰۰۰	الزام استفاده از پساب یا آب غیر شرب
۱۱۱.	نبود علائم هشدار در حین انجام عملیات محوطه سازی	سطح ۱	۵,۰۰۰,۰۰۰	نصب تابلو الزامی
۱۱۲.	استفاده از کابل برق نا ایمن برای ابزارهای باغبانی	سطح ۳	۳۰,۰۰۰,۰۰۰	رفع نقص فوری
۱۱۳.	عدم ثبت و مستند سازی فعالیت های نگهداری فضای سبز	سطح ۱	۵,۰۰۰,۰۰۰	هشدار اداری

شرکت سهامی نمایشگاه های بین المللی
جمهوری اسلامی ایران

دستورالعمل بهداشت ، ایمنی ، محیط زیست و انرژی (HSEE)

شماره :

تاریخ :

پیوست :

جدول جرائم و مسئولیت پیمانکاران در حوادث منجر به جرح یا فوت

ردیف	نوع حادثه	سطح قصور پیمانکار	جریمه داخلی (نمایشگاه) به ریال	سایر اقدامات انضباطی	تبعات قانونی بیرونی
۱۱۴.	حادثه منجر به جرح سطحی (بریدگی، کبودی، سوختگی جزئی، شکستگی سبک)	قصور پیمانکار در تجهیز ایمنی یا آموزش - عدم رعایت PPE یا بی احتیاطی در تجهیز کارگاه	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰	لغو مجوز (گريد) شرکت غرفه ساز به مدت یک ماه اخطار کتبی + توقف کار موقت تا رفع نواقص	پیگیری توسط اداره کار + الزام درمان
۱۱۵.	حادثه منجر به جرح شدید (شکستگی شدید، سوختگی وسیع، برق گرفتگی، سقوط از ارتفاع بدون فوت)	عدم رعایت الزامات HSE (مثلاً کار در ارتفاع بدون حفاظ) قصور مستقیم پیمانکار در آموزش، تجهیز ایمنی یا نظارت	۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰	لغو مجوز (گريد) شرکت غرفه ساز به مدت سه ماه لغو مجوز کارگاه موقت در فعالیتهای پیمانکاری + الزام به ارائه گزارش اصلاحی	دیه جزئی یا کامل بر اساس نظر پزشکی قانونی + احتمال دادگاه
۱۱۶.	حادثه منجر به نقص عضو دائم (قطع عضو، از کار افتادگی)	تخلف جدی پیمانکار از الزامات HSE (مثلاً نداشتن مجوز کار یا حذف تجهیزات ایمنی)	۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	محرومیت از فعالیت در پروژه های نمایشگاه بین ۶ ماه تا ۲ سال	دیه کامل/نسبی + پیگرد کیفری برای قصور
۱۱۷.	حادثه منجر به فوت یک نفر	کوتاهی پیمانکار در تامین ایمنی و بهداشت عدم رعایت اصول حیاتی ایمنی (مثلاً کار در ارتفاع بدون حفاظ، استفاده از کابل برق نایمن)	۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	تعليق گريد غرفه سازی به مدت مشخص (یک سال) محرومیت از حضور در کلیه پروژه های نمایشگاه حداقل ۲ سال	دیه کامل + حبس تعزیری طبق قانون مجازات اسلامی
۱۱۸.	حادثه منجر به فوت بیش از یک نفر (حادثه جمعی)	قصور فاحش پیمانکار (مثل آتش سوزی ناشی از جوشکاری، ریزش سازه)	۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	لغو قرارداد + قرار گرفتن در لیست سیاه پیمانکاران	دیه کامل هر فرد + حبس سنگین + احتمال انحلال شرکت پیمانکار

**نکته مهم: این جرائم برای سال ۱۴۰۴ تدوین شده و هر سال ۲۵٪ به نرخ جرائم فوق افزوده خواهد شد مگر اینکه
اداره HSEE لیست جرائم را با نظر هیات مدیره محترم شرکت به روز رسانی کند.**